

نام درس: علوم و فنون		جای مهر آموزشگاه		اداره کل آموزش و پرورش استان کردستان					
رشته: علوم انسانی	پایه: دوازدهم			آموزش و پرورش شهرستان سروآباد					
شماره صفحه ۱		تعداد صفحه ۴		نام و نام خانوادگی:					
تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۱۷		ساعت شروع: ۱۰:	زمان امتحان: ۷۰ دقیقه	تعداد سوال: ۱۹					
بارم	صفحه اول سوالات				ردیف				
تاریخ ادبیات (۲ نمره)									
۰/۵	جاهای خالی را با واژه‌های مناسب پر کنید. الف) ادیب الممالک فراهانی بیشتر در قالب طبع آزمایی می‌کرد. ب) ملک الشعرا بهار با زبان و در سبک خراسانی شعر می‌سرود.				۱				
۱	هر یک از موارد گروه (الف) در جدول زیر، مربوط به کدام یک از شخصیت‌های گروه (ب) است؟ (توجه: در گروه (ب)، دو مورد اضافی است).				۲				
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>(الف)</th> <th>(ب)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) این شاعر، در سرودن شعرهایش تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه «مسعود سعد» و «سعدی» بود. ب) از پیشگامان نثر جدید فارسی است. او در استانبول روزنامه «سروش» را منتشر کرد. پ) اولین کسی است که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت. ت) از جمله شاعران وطنی و از موسیقی‌دانان بزرگ عهد مشروطیت است.</td> <td>نسیم شمال دهخدا میرزا آقا تبریزی عارف قزوینی ایرج میرزا فرخی یزدی</td> </tr> </tbody> </table>		(الف)	(ب)	الف) این شاعر، در سرودن شعرهایش تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه «مسعود سعد» و «سعدی» بود. ب) از پیشگامان نثر جدید فارسی است. او در استانبول روزنامه «سروش» را منتشر کرد. پ) اولین کسی است که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت. ت) از جمله شاعران وطنی و از موسیقی‌دانان بزرگ عهد مشروطیت است.	نسیم شمال دهخدا میرزا آقا تبریزی عارف قزوینی ایرج میرزا فرخی یزدی		
(الف)	(ب)								
الف) این شاعر، در سرودن شعرهایش تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه «مسعود سعد» و «سعدی» بود. ب) از پیشگامان نثر جدید فارسی است. او در استانبول روزنامه «سروش» را منتشر کرد. پ) اولین کسی است که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت. ت) از جمله شاعران وطنی و از موسیقی‌دانان بزرگ عهد مشروطیت است.	نسیم شمال دهخدا میرزا آقا تبریزی عارف قزوینی ایرج میرزا فرخی یزدی								
۰/۵	چرا در عصر مشروطه، بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان‌های تاریخی بود؟				۳				
سبک شناسی (۲ نمره)									
۰/۵	سروده زیر را بخوانید و یک ویژگی ادبی و یک ویژگی فکری آن را بنویسید. تا چند زنی نعره که قانون خدا کو؟ گوش شنوا کو؟ کو آنکه دهد گوش به عرض فقرا کو؟ گوش شنوا کو؟				۴				
۱/۷۵ ۰	هر یک از ویژگی‌های زیر، مربوط به کدام یک از قلمروهای سه گانه نثر دوره بیداری (مشروطه) است؟ الف) رهایی از قید و بندهای نثر مصنوع و فنی ب) استفاده‌ی کمتر از ترکیب‌های عربی ناآشنا ج) کاربرد راوی سوم شخص در صحنه‌های داستان				۵				

اداره کل آموزش و پرورش استان کردستان		جای مهر آموزشگاه		نام درس: علوم و فنون	
آموزش و پرورش شهرستان سروآباد:				پایه : دوازدهم	رشته: علوم انسانی
دبیرستان شهیده سمیه		نام و نام خانوادگی:		تعداد صفحه ۴	شماره صفحه ۲
تعداد سوال ۱۹	زمان امتحان ۷۰ دقیقه	ساعت شروع : ۱۰	تاریخ امتحان : ۱۴۰۱/۱۰/۱۷		

۶	<p>درستی و نادرستی هر یک از عبارتهای زیر را مشخص کنید.</p> <p>(الف) در عصر بیداری، در ساختار و ترکیب دستوری سخن، جمله‌هایی که با طبیعت زبان هم آهنگ‌تر باشد، به کار نمی‌رفت.</p> <p>(ب) در عصر مشروطه نگرش شاعران و نویسندگان نسبت به جهان درون تغییر یافت.</p> <p>(پ) شاعرانی که بیشتر به زبان مردم عادی شعر می‌گفتند، به آرایه‌های بیانی و بدیعی و سنت‌های ادبی کمتر پای‌بند بودند.</p>	۷۵/۰
---	---	------

موسیقی شعر (۶ نمره)		
۷	<p>برای بیت زیر، کدام وزن ترجیح دارد؟ چرا؟</p> <p>تقدیر که بر گُشتنت آزرَم نداشت بر حُسن جوانیت دل نرم نداشت</p> <p>(الف) مستفعل مستفعل مستفعل فع (ب) مفعول مفاعیل مفاعیل فعل</p>	۷۵/۰
۸	<p>تقطیع نمونه‌های زیر، به صورتی که بین دو هلال تقطیع شده است، با کدام اختیارات شاعری مطابقت دارد؟ نوع آن را بنویسید؟</p> <p>(الف) آزادی فکر (— U U — U) (ب) پرده اسرار (U — — U — U)</p>	۱
۹	<p>واژه «ملال آور» را یک بار با حذف همزه و یک بار بدون حذف همزه، تقطیع هجایی کنید.</p> <p>با حذف همزه: بدون حذف همزه:</p>	۱
۱۰	<p>نشانه‌های هجایی زیر را به دو صورت دسته بندی کنید. پس از تعیین پایه‌های آوایی، وزن آن را بنویسید.</p> <p>گفتند یافت می‌نشود جسته ایم ما گفت آنک یافت می‌نشود انم آرزوست</p>	۲
۱۱	<p>پس از تقطیع هجایی بیت زیر، اختیارات شاعری زبانی به کار رفته را بنویسید.</p> <p>هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش</p>	۲۵/۱

نام درس: علوم و فنون		جای مهر آموزشگاه	اداره کل آموزش و پرورش استان کردستان	
رشته: علوم انسانی	پایه: دوازدهم		آموزش و پرورش شهرستان سروآباد:	
شماره صفحه ۳	تعداد صفحه ۴		دبیرستان شهیده سمیه	
تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۱۷		ساعت شروع: ۱۰:	زمان امتحان: ۷۰ دقیقه	تعداد سوال: ۱۹
نام و نام خانوادگی:				

زیبایی شناسی (۶ نمره)

۰/۵	با توجه به بیت «پدرم روضه رضوان به دو گندم بفروخت / من چرا مُلک جهان را به جوی نفروشم؟» به پرسش‌ها پاسخ دهید. (الف) در این بیت بین واژه‌هایی، مراعات نظیر به کار رفته است؟	۱۲										
۰/۵	(ب) تلمیح به کار رفته در این بیت را مشخص کنید و درباره آن توضیح دهید.											
۰/۵	کاربرد کدام «آرایه معنوی» در شعر زیر، آگاهی شاعر از موضوعات مختلف را نشان می‌دهد؟ این آرایه را در شعر زیر مشخص کنید. چه خوش گفت فردوسی پاکزاد که رحمت بر آن تربیت پاک بساد میازار موری که دانه کش است که جان دارد و جان شیرین خوش است	۱۳										
۱	در سروده‌ها و متن‌های زیر، قسمت‌هایی که نشان‌دهنده‌ی آرایه‌ی «تناقض» است، مشخص است. (الف) زلف کافر به رُخش راهنمون شد ما را از ره کفر به سمر منزل ایمان شده‌ایم (ب) روزی که در جام شفق مُل کرد خورشید بر خشک چوب نیزه ها گل کرد خورشید	۱۴										
۰/۵	هر یک از توضیحات ستون «الف» در مورد کدام آرایه در ستون «ب» است. (توجه: دو مورد در ستون «ب» اضافی است).	۱۵										
<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- در سخن، دو یا چند لفظ بیاورند، سپس دو یا چند لفظ دیگر ذکر کنند که هر کدام از اینها به یکی از آن لفظها مربوط شود.</td> <td>تناقض</td> </tr> <tr> <td>۲- آوردن آیه، حدیث، مصراع، بیت یا سخن دیگر در شعر یا سخن</td> <td>تضمین</td> </tr> <tr> <td></td> <td>لف و نشر</td> </tr> <tr> <td></td> <td>تلمیح</td> </tr> </tbody> </table>		الف	ب	۱- در سخن، دو یا چند لفظ بیاورند، سپس دو یا چند لفظ دیگر ذکر کنند که هر کدام از اینها به یکی از آن لفظها مربوط شود.	تناقض	۲- آوردن آیه، حدیث، مصراع، بیت یا سخن دیگر در شعر یا سخن	تضمین		لف و نشر		تلمیح	
الف	ب											
۱- در سخن، دو یا چند لفظ بیاورند، سپس دو یا چند لفظ دیگر ذکر کنند که هر کدام از اینها به یکی از آن لفظها مربوط شود.	تناقض											
۲- آوردن آیه، حدیث، مصراع، بیت یا سخن دیگر در شعر یا سخن	تضمین											
	لف و نشر											
	تلمیح											
۰/۵	در متن‌های زیر، آرایه‌های تضاد را بیابید و بنویسید. (الف) من به نظر قطره به معنی یمم (ب) ابر گاه از باد جمع و گه پریشان می شود	۱۶										

	اداره کل آموزش و پرورش استان کردستان		جای مهر آموزشگاه		نام درس: علوم و فنون																					
	آموزش و پرورش شهرستان سروآباد:				پایه: دوازدهم	رشته: علوم انسانی																				
	دیرستان شهیده سمیه		تعداد صفحه ۴	شماره صفحه ۴	نام و نام خانوادگی:																					
	تعداد سوال ۱۹	زمان امتحان ۷۰ دقیقه	ساعت شروع ۱۰:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۱۷																						
۲/۵	<p>«لف و نشرها» را در نمونه‌های زیر بیابید و نوع آن را بررسی کنید.</p> <p>الف) چه باید نازش و نالش بر اقبالی و ادباری که تا بر هم زنی دیده، نه این بینی نه آن بینی</p> <table border="1"> <tr> <td>لف ۱</td> <td>لف ۲</td> <td>نشر ۱</td> <td>نشر ۲</td> <td>نوع</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>ب) در کار گلاب و گل حکم ازلی این بود کاین شاهد بازاری و آن پرده نشین باشد</p> <table border="1"> <tr> <td>لف ۱</td> <td>لف ۲</td> <td>نشر ۱</td> <td>نشر ۲</td> <td>نوع</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>					لف ۱	لف ۲	نشر ۱	نشر ۲	نوع						لف ۱	لف ۲	نشر ۱	نشر ۲	نوع						۱۷
لف ۱	لف ۲	نشر ۱	نشر ۲	نوع																						
لف ۱	لف ۲	نشر ۱	نشر ۲	نوع																						
نقدی و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)																										
۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	<p>متن زیر از کتاب «چرند و پزند» علامه دهخدا از نویسندگان معروف سبک بیداری است. پس از خواندن متن، به پرسش‌ها پاسخ دهید:</p> <p>«من چه کار دارم که بگویم انجمن‌ها و اجتماعات مشروعه را هر کس جلوگیری بکند معنیش این است که مجلس شورا باید تعطیل شود. مگر پشت گوشم داغ لازم دارد که بردارم بنویسم علت تکمیل نکردن عده وکلای مجلس بشود و پارتی بی‌غرض‌ها قوت بگیرد».</p> <p>الف) دو ویژگی زبانی این نوشته را بنویسید.</p> <p>ب) شیوه بیان این نوشته، چگونه است؟</p> <p>پ) اساسی‌ترین درون مایه این نوشته چیست؟</p>					۱۸																				
۰/۵ ۱ ۰/۵ ۰/۵	<p>قصیده زیر از «ملک الشعرا بهار» را بخوانید و به و به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>«جمهوری سردار سپه مایه‌ی ننگ است اموال تو برده است به یغما و تو خوابی آزادی و مشروطیت افتاده به زحمت در کیسه ناهید بود لعل و زرو سیم الف) از ویژگی‌های شعر دوره بیداری، توجه شاعران به واژگان کهن است، در این سروده دو واژه بیابید که به این ویژگی توجه شده است؟ ب) بیت دوم این سروده را تقطیع‌های کنید و وزن آن را بنویسید.</p> <p>پ) برای هر یک از آرایه‌های زیر، یک نمونه‌ای از شعر بیابید. جناس: تشخیص: ت) دو ویژگی فکری این سروده را بنویسید.</p>					۱۹																				
۲۰	موفق باشید																									

پاسخ نامه

اداره آموزش و پرورش شهرستان سروآباد

علوم و فنون

دوازدهم انسانی

ردیف	صفحه اول کلید سوالات	بارم
تاریخ ادبیات (۲ نمره)		
۱	الف) قصیده ب) حماسی	۰/۵
۲	الف) فرخی یزدی ب) دهخدا پ) میرزا آقا تبریزی ت) عارف قزوینی	۱
۳	نوعی باستانگرایی و روحیه کاوشگرانه در شناخت هویت گذشته میان آنها حاکم بود / به دلیل سیاست های رایج در جامعه، نگارش رمان های تاریخی و اجتماعی سطحی در دسر کمتری داشت.	۰/۵
سبک شناسی (۲ نمره)		
۴	ویژگی ادبی: قالب شعر مستزاد است قافیه: خدا، فقرا، شنوا ردیف: کو ویژگی فکری: با مضامینی چون توجه به قانون و توجه به مردم روبه رو هستیم.	۰/۵
۵	الف) ادبی ب) زبانی ج) ادبی	۰/۷۵
۶	الف) نادرست ب) نادرست پ) درست	۰/۷۵
موسیقی شعر (۶ نمره)		
۷	در گزینه الف، وزن واژه ها همسان هستند و در تقطیع و تعیین وزن، همیشه وزن واژه ها همسان بر وزن واژه های غیرهمسان ترجیح دارد.	۰/۷۵
۸	الف) آ ز ا د ی ف ک ر (کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند) ب) پ ر د ی اس را ر (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه) (U _ U U _ _) (U _ _ _ U _)	۱
۹	با حذف همزه: مَ لا لا وَ ر بدون حذف همزه: مَ لا لُ آ و ر _ _ _ U _ _ _ _ _ U _ _	۱
۱۰	صورت اول: گف تن د یا فت می نَ ش ود جُس تِ ای م ما گف تان ک یا فت می نَ ش ود آ ن مآ رِ زوست _ _ _ U _ U _ _ U U _ U _ U _ _ صورت دوم رکن بندی: _ U _ _ U _ _ U _ U _ _ U _ _ _	۲
۱۱	هر ک سی کو دو ر مان دز اص لِ خیش با ز جو ید رو ز گا ر وص لِ خیش _ U _ _ _ U _ _ _ U _ حذف همزه آغازین در هجای چهارم و هشتم مصراع اول بلند تلفظ کردن هجای کوتاه در هجای هشتم مصراع دوم	۱/۲۵
زیبایی شناسی (۶ نمره)		
۱۲	الف) رضوان، گندم، جو، فروش: مراعات نظیر ب) اشاره دارد به خلقت آدم و خوردن از درخت ممنوع در بهشت	۰/۵ ۰/۵

۰/۵	آرایه تضمین: سعدی بیت دوم را از شاهنامه فردوسی گرفته است.	۱۳																				
۱	الف) مصراع دوم تناقض دارد. از راه کفر به ایمان رسیدن، تناقض است. ب) مصراع دوم تناقض دارد. بر خشک چوب گل کردن تناقض است.	۱۴																				
۰/۵	الف) «الف»: لف و نشر ب) «ب»: تضمین	۱۵																				
۰/۵	الف) تضاد: قطره، یم ب) جمع، پریشان	۱۶																				
۲/۵	الف) ب)	۱۷																				
	<table border="1"> <tr> <td>لف ۱</td> <td>لف ۲</td> <td>نشر ۱</td> <td>نشر ۲</td> <td>نوع</td> </tr> <tr> <td>نازش</td> <td>نالش</td> <td>اقبالی</td> <td>ادباری</td> <td>مرتب</td> </tr> </table> <table border="1"> <tr> <td>لف ۱</td> <td>لف ۲</td> <td>نشر ۱</td> <td>نشر ۲</td> <td>نوع</td> </tr> <tr> <td>گلاب</td> <td>گل</td> <td>شاهد بازاری</td> <td>پرده نشین</td> <td>مشوش</td> </tr> </table>	لف ۱	لف ۲	نشر ۱	نشر ۲	نوع	نازش	نالش	اقبالی	ادباری	مرتب	لف ۱	لف ۲	نشر ۱	نشر ۲	نوع	گلاب	گل	شاهد بازاری	پرده نشین	مشوش	
لف ۱	لف ۲	نشر ۱	نشر ۲	نوع																		
نازش	نالش	اقبالی	ادباری	مرتب																		
لف ۱	لف ۲	نشر ۱	نشر ۲	نوع																		
گلاب	گل	شاهد بازاری	پرده نشین	مشوش																		
نقدی و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)																						
۰/۵	الف) بکارگیری واژگان اروپایی، پارتی، استفاده از واژگان عربی: مشروعه، اجتماع، سادگی و قابل فهم بودن نثر دهخدا، استفاده از اصطلاحات و تمثیلات محاوره‌ای، پشت گوش داغ کردن	۱۸																				
۰/۵	ب) به شیوه طنز سیاسی - اجتماعی است.																					
۰/۵	پ) توجه به قانون و قانون‌گذاری در مجلس																					
۰/۵	الف) پرشعشه، کام، لعل، زر، سیم.	۱۹																				
۱	ب) آم وا ل ت بُر دس ت ب یغ ما و ت خا بی آن کس ک پ ی ح ف ظ ت دس تش ب ت فن گست — — U U — — U U — — U U — —																					
۰/۵	در مصراع دوم، هجای پنجم مصوت کوتاه، بلند تلفظ می شود.																					
۰/۵	پ) جناس: ننگ ، جنگ																					
۰/۵	ت) ناهید: سخنان رنگارنگ																					
۲۰	موفق باشید																					